

DETERMINANTS OF URBAN COMPETITIVENESS. SUSTAINABLE DEVELOPMENT STRATEGY APPROACHES IN CONSTANTA COUNTY

FACTORI CARE CONTRIBUIE LA CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII URBANE. ABORDĂRI ALE STRATEGIEI DE DEZVOLTARE DURABILĂ ÎN JUDEȚUL CONSTANȚA

Maria NĂSTAC
Remus ZĂGAN

ECOM - Asociația de Protejare a Omului și a Mediului pentru Dezvoltare Durabilă în Lume
ECOM - Association of human and environment protection for sustainable development in the world

marianastac@yahoo.com
remuszagan@univ-ovidius.ro

Abstract

The cities development strategies in Constanta county seeks the sustainable valorization of human, economic, institutional, financial, cultural and natural resources for the purpose of their recognition at regional and national level. Local Agenda 21 is a project that supported two sustainable development strategies in Constanța County, for Constanța and Medgidia cities. In Mangalia and Cernavoda, sustainable development strategies were developed with no external financial aid.

Keywords: sustainable development, Local Agenda 21, strategies

Rezumat

Strategia de dezvoltare a orașelor din județul Constanța vizează valorificarea durabilă a resurselor umane, economice, instituționale, financiare, culturale și naturale în scopul afirmării lor la nivel regional și național. Agenda Locala 21 este un proiect care a sprijinit două strategii de dezvoltare durabilă în județul Constanța, pentru orașele Constanța și Medgidia. Strategiile de dezvoltare durabilă ale orașelor Mangalia și Cernavodă au fost elaborate fără ajutor financiar extern.

Cuvinte cheie: dezvoltare durabilă, Agenda Locala 21, strategii

1. Introducere

Un mediu sănătos este esențial pentru prosperitatea pe termen lung iar calitatea vieții locuitorilor Europei cere un nivel ridicat al protecției mediului. Dezvoltarea economică viitoare și creșterea bunăstării vor deveni presiuni asupra capacității planetei de a satisface cererile de resurse sau de a absorbi poluarea.[1]

Un studiu recent desfășurat de Revista "Capital" arată că: șaizeci la suta din orașele mari și medii au obținut note de 3 și 4 în privința condițiilor de viață oferite locuitorilor. La celălalt capăt al clasamentului – trei centre urbane cu scoruri de 7. Criteriile au fost: accesul la infrastructura de transport, accesul la comerț modern, accesul la educație, la cultura, situația economică, prețurile din imobiliare, gradul de poluare, accesul la munte și mare, accesul la manifestări sportive, existența unei grădini zoologice, rata criminalității, dar și distanța până la granița cu UE.[2]

Județul Constanța este foarte bine reprezentat în cadrul Regiunii de dezvoltare 2 Sud Est : Municipiul Constanța ocupa un fruntaș loc 2 cu 7,10 puncte și Medgidia este pe locul 20 cu 4,95 puncte . Al doilea oraș al regiunii, care este în clasament, este Galațiul pe locul 15 cu 5,28 puncte.

2. MATERIAL SI METODA

Dintre factorii care contribuie la creșterea competitivității urbane am luat în studiu dezvoltarea durabilă deoarece aceasta abordează conceptul calității vieții în complexitate și elementul cheie îl reprezintă echilibrul între procesul de dezvoltare și calitatea mediului cumulat cu promovarea procesului integrat de elaborare și luare a deciziilor.

În prezent , în România realizarea Agendei Locale 21 reprezintă posibilitatea pentru dezvoltarea durabilă a comunităților prin îmbunătățirea performanțelor de durabilitate ale autorităților publice locale prin integrarea conceptului de durabilitate în proiectele, planurile, politicile și activitățile lor și nu în ultimul rând prin realizarea parteneriatelor între grupurile comunității . Este pentru comunitățile locale un model de dezvoltare durabilă, testat în cele peste 113 țări în care se implementează și cuprinde:1) un diagnostic multi-sectorial care identifică problemele prioritare, economice, sociale și de mediu, cu care se confruntă o comunitate locală , 2) structurează obiective și direcții strategice de dezvoltare durabilă, identificate cu participarea grupurilor comunității, a sectorului privat, a tinerilor, a ONG-urilor, 3) furnizează un Plan Local de Acțiune de lungă durată orientat spre realizarea obiectivelor de dezvoltare

durabilă . În județul Constanța , cu sprijinul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare s-au elaborat 2 Planuri Locale pentru Dezvoltare și anume pentru Municipiul Constanța și pentru Medgidia. În același timp și alte localități au dezvoltat Strategii de Dezvoltare durabilă dintre care voi detalia Mangalia și Cernavoda.

Municipiul Medgidia

Implementarea proiectului Agenda Locala 21 pentru municipiul Medgidia a demarat în luna martie 2005 și a presupus implicarea tuturor grupurilor de interes din comunitate. S-a înființat Consiliul local de coordonare care a stabilit structura și prioritățile proiectului și care a colabora direct cu reprezentanții PNUD România Agenda locala 21 și care au căutat sa echilibreze cei trei factori majori în dezvoltarea unei comunități : creșterea economica, echitatea sociala și protecția mediului. La realizarea acestui proiect au lucrat reprezentanți ai instituțiilor publice, societăților comerciale, specialiști locali, cadre didactice, ingineri, economiști, sociologi, cetățeni ai Medgidiei.

Proiectul cuprinde Strategia de dezvoltare Durabilă, Planul Local de acțiune și portofoliul de proiecte prioritare ale Medgidiei pentru perioada 2006 – 2010. De menționat: înființarea unui cămin pentru persoane vârstnice, dezvoltarea parcului industrial Medgidia, managementul integrat al deșeurilor, construcția de locuințe, concesionarea serviciului public de apa și canalizare al municipalității Medgidia. Proiectul Agenda locala 21 demonstrează deschiderea locuitorilor Medgidiei spre dezvoltare și modernizare, Medgidia devenind astfel un bun exemplu pentru alte comunități.

Municipiul Mangalia

Strategia de dezvoltare a Mangaliei se întitulează : Viitorul Mangaliei - Viitorul tău !. Viziunea strategiei de dezvoltare durabilă a localității releva dorințele cetățenilor: municipiului Mangalia va deveni Centru Zonal de Dezvoltare, Destinație turistica de top și , mai ales, Localitate în care comunitatea decide și acționează.

Aceasta abordare este posibila datorita convergentei tuturor avantajelor generate de caracteristica de front de apa marin, avantaje ce înlătura dificultatea de a evita dominarea unei singure direcții de dezvoltare a municipiului Mangalia. În același timp, potențialul zonei obliga la un management performant care sa ia în considerare toate aspectele impuse de principiul de dezvoltare durabilă.

Din punct de vedere al stabilirii unui curs orientativ procesului de dezvoltare durabilă a municipiului Mangalia analizele au evidențiat următoarele direcții strategice: Evidențierea elementelor de identitate ale municipiului Mangalia și punerea în valoare a resurselor istorice și culturale, Dezvoltarea și modernizarea elementelor infrastructurii de baza conform standardelor europene în vederea îmbunătățirii rețelelor rutiere și feroviare precum și a cailor de navigație marine, Îmbunătățirea calității mediului înconjurător în condițiile respectării criteriilor de dezvoltare durabilă, Creșterea competitivității economiei locale pe termen lung și încurajarea dezvoltării sectoarelor conexe, Dezvoltarea și utilizarea eficienta a resurselor umane, asigurarea incluziunii sociale pentru toate grupurile social-profesionale și reducerea disparităților sociale, Consolidarea unei capacități administrative eficiente și Asumarea rolului de centru zona.

Municipiul Cernavodă

Viziunea de dezvoltare a orașului Cernavoda arata ca acesta își propune sa devina, pana în anul 2015, un oraș mai atractiv, prosper și durabil. Calitatea vieții locuitorilor să sporească și orașul să contribuie la prosperitatea întregii zone prin diversificarea economiei locale și valorificarea avantajelor competitive și accesului la rețelele naționale de transport. Creșterea economica va sta sub semnul conceptelor moderne de economie bazata pe cunoaștere, prin promovarea tehnologiilor informaticii și ale comunicațiilor, atragerea know-how-ului și reținerea resurselor umane înalt calificate. Învățământul local va fi orientat spre sprijinirea acestor transformări, astfel încât toate categoriile socio-profesionale și de vârstă sa participe și sa se identifice cu Orașul Cernavoda.

Transformarea într-un pol dunărean de dezvoltare la nivelul județului Constanța se va realiza pe principii de dezvoltare durabilă, asigurându-se o repartizare sociala cat mai egala a beneficiilor, îmbunătățind accesul la bunăstare al grupurilor dezavantajate, precum și garantându-se protecția factorilor de mediu și utilizarea eficienta a resurselor naturale locale. Promovarea egalitarii de șanse și echilibrarea disparităților dintre diversele arii de locuire vor deveni prioritare pentru următorii zece ani, astfel încât oferta de locuințe civilizate, locuri de munca adecvate pregătirii profesionale și de servicii comunitare sa răspundă cu realism nevoilor și aspirațiilor cernavodenilor și sa creeze noi modele de viata și munca.

Învestiții de interes comunitar și noi activități social-culturale vor conduce la regenerarea urbana, iar orașul vechi și falezile Canalului Dunăre – Marea Neagra și Dunării vor fi protejate și reabilitate pentru

a corespunde imaginii de moștenire istorică și naturală. Standarde noi de design și management urban vor îmbunătăți calitatea mediului construit și natural, întărind înțelesul logo-ului orașului "Energie curată într-un oraș curat!"

Obiectivele de dezvoltare ale Strategiei de Dezvoltare Locală: Asigurarea condițiilor și climatului necesare ca orașul Cernavoda să devină un oraș sigur, cu acces la infrastructura și servicii comunale de calitate și grad sporit de accesibilitate, astfel încât să se răspundă nevoilor comunității; Sporirea atractivității orașului Cernavoda ca destinație pentru întreprinderi, forța de muncă, cetățeni și turiști; Îmbunătățirea calității factorilor de mediu și asigurarea unei valorificări durabile a resurselor naturale și construite locale; Dezvoltarea resurselor umane, asigurarea unui grad înalt de incluziune socială pentru toate grupurile social-profesionale și reducerea disparităților sociale; Dezvoltarea unui mediu de afaceri local dinamic și adaptat caracteristicilor locale, capabil să creeze locuri de muncă variate și stabile și să absoarbă forța de muncă care va fi disponibilizată la finele construirii unităților CNE (2013-2015); Orașul Cernavoda – centru al energiei nucleare; Promovarea rolului orașului Cernavoda de generator de dezvoltare în zona Cernavoda (comune limitrofe Seimeni, Saligny, Rasova și Aliman) și Îmbunătățirea capacității instituționale și de acțiune a autorităților locale.

Agenda Locală 21 Constanța

Agenda Locală 21 a demarat în 2005 în Constanța cu sprijinul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și a avut ca scop elaborarea planului local de dezvoltare durabilă a municipiului Constanța, pe termen mediu și lung. Documentul are trei componente majore: Strategia locală pentru dezvoltare durabilă" - pe termen mediu și lung, Planul local de acțiune - pe termen mediu scurt și Portofoliul de proiecte prioritare, care cuprinde proiecte majore, considerate de către întreaga comunitate ca prioritare pentru realizarea dezvoltării durabile a localității.

Comitetul local de coordonare a programului a fost compus din reprezentanți ai administrației locale, instituțiilor publice, mediului universitar, societății civile, sindicatelor, patronatului, minorităților, cultelor religioase, mass-media.

În perspectiva anului 2025, obiectivul general al strategiei de dezvoltare durabilă a municipiului Constanța îl constituie impunerea zonei metropolitane Constanța ca un centru multifuncțional competitiv al României și principalul polarizator economic în regiunea Marii Negre.

Prioritățile de dezvoltare durabilă identificate sunt: Creșterea competitivității sectorului productiv; Dezvoltarea turismului și a sectorului terțiar; Asigurarea creșterii veniturilor pe termen lung; Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de transport, telecomunicații și energie; Dezvoltarea resurselor umane, creșterea ratei de ocupare și combaterea excluderii sociale și a dezechilibrelor sociale; Conformarea progresivă cu standardele de mediu din Uniunea Europeană pe care România va trebui să le atingă în totalitate în 2017.

Indicatorii de realizare a obiectivului general identificați sunt: Produsul Intern Brut / cap de locuitor va fi cel puțin egal cu media Uniunii Europene; Standardele Uniunii Europene în domeniul protecției mediului vor fi îndeplinite; Rata șomajului va fi cel mult egală cu media Uniunii Europene; Speranța de viață medie a locuitorilor va crește cu cel puțin 5 % față de prezent; Gradul de confort urban și social va fi comparabil cu cel din Uniunea Europeană.

În ceea ce privește abordarea priorităților de dezvoltare durabilă a municipiului Constanța și în scopul atingerii obiectivului general, se are în vedere punerea în aplicare a următoarei strategii de acțiune: În scopul dezvoltării durabile și integrate a regiunii și ținând cont de relațiile teritoriale, administrative și economice pe care municipiul Constanța le are cu teritoriile sale învecinate, vor fi întreprinse demersuri și Acțiune în vederea constituirii zonei metropolitane Tomis – Constanța; Municipiul Constanța va reprezenta un punct nodal de legătura între Europa centrală și de vest, Orientul apropiat și mijlociu, zona Caucazului și Rusia; Constanța va deveni cel mai important reper turistic din regiune prin consolidarea poziției de lider pe segmentul turismului estival, dar și prin dezvoltarea turismului de afaceri, de croazieră; Dezvoltarea unei identități culturale și regionale; Asigurarea unor condiții favorabile inițiativelor private care urmăresc, direct sau indirect, valorificarea patrimoniului cultural și istoric al zonei, în special în domeniul turismului; Se vor întreprinde toate eforturile pentru ca viitoarea zonă metropolitană Constanța să se plaseze pe drumul de tranzit al petrolului și a celorlalte resurse naturale provenind din Marea Caspică și Caucaz; Crearea premiselor pentru creșterea atractivității zonei pentru investitorii străini; et al.

3. CONCLUZII

Procesul prin care autoritățile locale lucrează în parteneriat cu toate sectoarele comunității pentru a întocmi planuri de acțiune realiste care să stea la baza Strategiei de Dezvoltare Durabilă a localităților propunându-și un model de dezvoltare economică care să fie în deplin acord cu rezolvarea problemelor

sociale, precum și cu exploatarea rațională a resurselor și protejarea mediului ambiant este o nouă provocare. Responsabilitatea generației actuale este de a crea o societate durabilă. Trebuie să asigurăm generațiilor care ne vor urma posibilitatea de a se bucura de o viață sănătoasă și nu în ultimul rând comunitatea orașelor să devină o verigă importantă în cadrul mișcării mondiale care promovează conceptul de dezvoltare durabilă.

BIBLIOGRAFIE

1. Al cincilea Program de acțiune pentru mediu (1993)
2. www.mmediu.ro ,
3. www.primaria-constanta.ro
4. www.emedgidia.ro
5. www.mangalia.ro
6. www.primaria-cernavoda.ro